

Obsah

Předmluva	9
Užité zkratky	11
1 Úvod	13
2 Poznávání a agnozie	21
2.1.1 Vizuelní agnozie předmětů	28
2.1.2 Cerebrální achromatopsie	36
2.1.3 Prosopagnozie	40
2.1.4 Topografická dezorientace	47
2.1.5 Poruchy rozlišování pohybů	54
2.1.6 Zrakové představy	58
2.3 Taktilní poznávání	68
2.4 Synestezie	73
2.5 Vnímání a poznávání jako funkční systém mozku	74
3 Paměť a amnézie	85
3.1 Pracovní paměť	86
3.2 Deklarativní paměť	89
3.2.1 Amnézie	89
3.2.2 Epizodická paměť	98
3.2.3 Sémantická paměť	105
3.3 Priming	109
3.4 Pavlovovské podmiňování	111
3.5 Psychogenní amnézie a syndrom falešné paměti	113
4 Jazyk, řeč a afázie	125
4.1 Afázie	125
4.2 Čtení a alexie	134
4.3 Vývojová dyslexie	138
4.4 Zpracování čísel jako funkční systém (number sense), akalkulie a vývojová dyskalkulie	143

4.5	Znakový jazyk neslyšících	148
4.6	Fonologická, syntaktická a lexikální reprezentace jazyka	150
5	Hybnost, praxie a apraxie	161
5.1	Funkční architektura motorické akce, učení, paměti a představ	161
5.2	Syndrom odcizené ruky a syndrom nadbytečné končetiny	168
5.3	Ložiskové poškození bazálních ganglií má motorické i kognitivní důsledky	169
5.4	Mozeček se podílí na hybnosti, kognici a emotivitě	171
5.5	Praxie a apraxie	174
5.6	Návrat funkce při centrální poruše hybnosti	180
6	Vědomí, pozornost, opomíjení	187
6.1	Perzistující a permanentní vegetativní stav	191
6.2	Funkční architektura systému pozornosti	193
6.3	Opomíjení neboli neglect	198
6.4	ADHD – syndrom poruchy pozornosti s hyperaktivitou	203
7	Emoce	211
7.1	Mapování činnosti mozku spjaté se zevně navozenými a niterně vybavenými emocemi	212
7.2	Amygdala a emoční učení	217
7.3	Posttraumatická stresová porucha	222
7.4	Závislost na psychoaktivních látkách	225
7.5	Neurobiologie násilného chování	230
7.6	Systémové koreláty některých afektivních poruch	237
8	Pravý a levý mozek	249
8.1	Lateralita	249
8.2	Příčiny laterality	251
8.3	Funkční specializace hemisfér a syndrom rozštěpeného mozku	254
9	Funkční systémy čelních laloků	263
9.1	Tři prefrontální funkční systémy	264
9.2	Frontostriatový a frontotalamický syndrom	277
9.3	Soudobé modely prefrontálních korových funkcí	283

10 Schizofrenie	293
10.1 Systémová neurobiologie schizofrenie	297
10.2 Funkční anatomie schizofrenie	298
11 Evoluční perspektiva, vztah mozku a sebeuvědomování	311
11.1 Vývoj hominidů	311
11.2 Principy fylogeneze a ontogeneze mozkové kůry	312
11.3 Mozek jako soubor funkčních systémů	314
11.4 Principy evoluční psychologie	316
11.5 Neurobiologický základ vědomí	325
11.5.1 Crickův a Kochův model zrakového vědomí	327
11.5.2 Vztah mozku a vědomí popisuje osm testovatelných hypotéz	333
Co říci závěrem?	343
Dodatek	344
Seznam obrázků, schémat a tabulek	349
Rejstřík	351

Úplně a vyčerpávající pokrytí problematiky by vedlo k několikanásobně většímu rozsahu knihy, to by nebylo účelné i proto, že v mnoha popsanych směrech je poločas života informací kratší než pět let. Kroně jiného chybí například kapitola o bolesti, spánku, o rozdílech mezi mozkem žen a mužů nebo o stárnutí mozku a demencích. Povede-li zájem čtenářů k dalšímu vydání knihy, pravděpodobně je bude možné doplnit.

Čtenáře může zarazit, že je většina kapitol nazvána podle funkce, již se zabývá, zatímco kapitola o funkčních systémech čelních laloků názvem „anatomickým“. To je dáno současným stavem poznání: funkční systémy v zadních a spodních částech mozku jsou známy podstatně lépe než případně funkční systémy předních částí mozku, zejména oblasti, které se označují jako prefrontální.

Na konci každé kapitoly jsou poznámky, na něž se v textu odvoláváme horními indexy, a seznam užité literatury. V Dodatku je seznam základní obecné literatury a internetových adres, které jsou vstupem do desítek tisíců dalších stránek, včetně obrázků a animací.